



**Ročník 13 - Číslo 37**

**Vyšlo v červnu 2020**

**Obsah: Armáda bezejmenných výsadkářů, Nepodarený únos - první část, Představujeme nové členy, Kde nás na internetu najdete, Dědečku vyprávěj, Brno - Veletrh IDET, Museli jsme se rozloučit.**

## **ARMÁDA BEZEJMENNÝCH VÝSADKÁŘŮ**

**Přemýšlel jsem dlouho nad sepsáním a zveřejněním tohoto článku. Shodou okolností jsem se setkal při mém pobytu v kladenské nemocnici s jedním starším pánem, který byl se mnou na pokoji. Svou ZVS vykonal u výsadkového vojska, kde prošel mnoha útvary, které nám mladším už nic neříkají. Bylo to tedy už hodně dávno. Nosil prý ještě výstroj po německé armádě a později je oblékli do tzv. kopřiváků s čepicí lodičkou. Červený bareť prý přišel až později a ten prý dostal na památku od svého kamaráda...**

**Své zážitky vyprávěl nejen mně, ale naslouchal celý nemocniční pokoj. Jeden zážitek za druhým, nádherné vzpomínky, hodně věcí si pamatoval s naprostou přesností. Bylo vidět, že tou vojnou žil celý život. Tak jsem si uvědomil, že nejen tento člověk, ale mnoho dalších těchto bývalých traktoristů, řidičů, kovářů a ještě dalších profesí, co tenkrát sloužili u výsadkářů, jsou nevyčerpatelnou studnicí informací. Ano, to jsou ti opravdoví staří výsadkářští veteráni, kteří nemají známá jména, ale víme, že stále žijí. Proto tato má malá satisfakce.**

**Stovky mladých chlapů tehdy nastupovalo k výsadkovým jednotkám po celé republice na dvouletou presenční službu. Byli to lidé, kteří později prošli tvrdým výcvikem paragána. Prodělávali výcvik na cvičištích, litry potu, podmínky ne zrovna ideální. Odměna byla seskok padákem z letadla, nebo balonu. Po**

dvou letech odcházeli do civilního života s vědomím, že něco dokázali a překonali sami sebe.

I já jsem se několikrát s těmito lidmi setkal. Většina z nich s hrdostí na tuto službu ráda vzpomíná doposud. Někteří sloužili u hloubkového průzkumu jako kuchaři, řidiči, nebo u jiné vojenské odbornosti. Ale všichni do jednoho si velice dobře vzpomínají na svůj první seskok s padákem. Pamatují si typy letadel, ze kterých skákali včetně balonů. Svými zážitky dokážou zaujmout i nezasvěceného laika, který naslouchá s otevřenou pusou. Zážitky těchto veteránů se dobře poslouchají. Tak třeba jak při nízkém průletu vrtulníku vyskakovali samozřejmě bez padáků a při dopadu si jeden přerazil holenní kost, když si přisedl schránky s kulometným pásem.

Někdo naskákal za dva roky pouze několik málo seskoků a jiní zas o mnoho více. Jeden „základák“ mi vyprávěl, že byl na vojně kuchař, ale musel prodělat základní výsadkářský výcvik, který ukončil nelibě jedním seskokem se zavřenýma očima a zatnutými zuby. Myslel, že už dál víc skákat nebude...nakonec si připsal na své konto dalších 20 seskoků.

Ano jsou jich stovky, také výsadkoví veteráni s ZVS. A teď ruku na srdce, víme o nich? Oni ještě existují, jen jsou bezejmenní, ale se srdcem výsadkáře až do smrti. Jsou ale jedni z nás, nezapomněli jsme na ně? Dnes už jsou mnozí z nich opravdu staří, snad jim udělám alespoň radost tímto článkem. Stále rádi posloucháme, co v těchto „dávných“ dobách dokázali. Tito lidé jsou opravdu nevyčerpatelnou studnicí příběhů, informací i vzpomínek, o čemž jsem se již několikrát přesvědčil a myslím, že si zaslouží, aby se na ně v současné uspěchané době nezapomínalo. Tímto se tedy vracím k setkání se starým paragánem v nemocnici, které mě přivedlo na myšlenku vzpomenout na všechny výsadkáře ZVS, kterých je stále mezi námi ještě mnoho.

*M. Volf*

## NEPODARENÝ ÚNOS

Únosy lietadiel sú známe skoro tak dlho, ako letectvo samo od jeho prvopočiatkov na začiatku dvadsiateho storočia, respektívne od čias , kedy sa lietadlo začalo používať ako dopravný prostriedok či už pre náklad, ale hlavne na prepravu cestujúcich. Paradoxne prvý oficiálne zaznamenaný únos lietadla sa stal ešte v októbri r. 1921. Bývalý rakúsky cisár a maďarský kráľ Karol z rodu Habsburgovcov so svojou manželkou Zitou sa potrebovali dostať tajne zo švajčiarskeho exilu do Maďarska a tam prevziať moc od Miklóša Horthyho a znova obnoviť monarchiu. Zvolili lietadlo. V tomto prípade to nebol únos pod hrozbou nejakej zbrane. Cisársky pár použil peniaze. Podplatil pilota, ktorý s lietadlom Junkers F-13 namiesto v Ženeve pristál v blízkosti Šoprone v Maďarsku. Únos dopadol dobre, ale prevzatie moci sa nekonalo. Prečo? To je na dlhé rozprávanie a hlavne je to téma historikov.

Únoscovia mali k svojmu činu vždy nejaký dôvod, ktorý nechápal nik iný, iba oni sami. Niektoré z týchto dôvodov boli napríklad zisk veľkej finančnej hotovosti a tým spojená vidina veľkolepého spôsobu života, mnohí z dôvodu veľkých dlžôb, ktorých sa chceli takýmto spôsobom zbaviť a zároveň zabezpečiť rodinu aj za cenu straty vlastného života, pretože boli zo svojej situácie zúfalí. Áno, mnohokrát bolo dôvodom obyčajné ľudské zúfalstvo, kedy onomu zúfalcovi je jedno, čo sa stane s posádkou a spolucestujúcimi, pretože jeho duševný stav sa dá prirovnať k šialencovi. Takéto únosy sa väčšinou odohrávali vo vzdušnom priestore USA. Potom to boli dôvody niektorých teroristických skupín, rozlezených po celom svete, ktoré si únosom lietadla chceli vynútiť prepustenie svojich kumpánov z väzenia a zároveň požadovali patričný balík peňazí, aby boli ako skupina finančne riadne zabezpečená do ďalších teroristických aktivít. Samozrejme, boli to tiež dôvody politické. Nech už sa to dialo z akýchkoľvek dôvodov, vždy to bol akt pološialených ľudí, ktorí so zbraňou, alebo nejakou výbušninou ohrozovali nevinných ľudí na palube lietadla, ktorí nemali nič spoločné s ich zvrátenou ideológiou, alebo mnohokrát primitívnymi požiadavkami, ktoré vyžadovali splniť za cenu

likvidácie pasažierov, alebo členov posádky, ktorých držali ako rukojemníkov.

Keďže sa únosy začali hromadiť a bolo zložité únoscov odhaliť pred nástupom do lietadla, rozhodlo sa medzinárodné spoločenstvo prijať patričné opatrenia. V roku 1970 bola prijatá medzinárodná úmluva o leteckom pirátstve, ktoré sa má v každom štáte ktorý úmluvu podpísal, trestať vysokými trestami. Zároveň sa začali sprísňovať prehliadky cestujúcich pred nástupom do lietadla. Únosov ubudlo, ale neprestali. Najväčší pokrok v znížení počtu únosov nastal ( bohužiaľ) až po likvidácii „dvojičiek“ v New –Yorku. Začali sa zdokonaľovať kontroly cestujúcich a prijalo sa mnoho ďalších účinných bezpečnostných opatrení.

**Únos, o ktorom tu bude teraz reč, sa stal 17. 05. 1978**

Pravidelný let ČSA Jaku-40 z Košíc cez Bratislavu a Brno do Prahy prebiehal bez akýchkoľvek náznakov niečoho, čo by mohlo narušiť kľud na palube. Aj posledný úsek bol pohodový, počasie takmer bezoblačno, slabý výškový vietor a dohľadnosť okolo 30 kilometrov. Posádku tvorili kapitán Marian Králik, druhý pilot Miro Merc a druhý pilot v zácviku Franto Šlechta. Ten sedel na sklopnej sedačke uprostred pilotov za prostredným panelom, kde sú umiestnené páky ovládania motorov, rôzne ovládače potrebné pre bezpečnú činnosť všetkých technických systémov na lietadle. Jeho pozícia sa menuje pozorovateľ a jeho úloha je po výcviku na lietadle sa zoznámiť s činnosťou dvojčlennej posádky za letu. Je to súčasťou tzv. traťového výcviku, po jeho skončení a preskúšaní leteckým inšpektorom môže začať lietať ako plne kvalifikovaný druhý pilot. Lietadlo sa nachádzalo v blízkosti rádiomajáku Vlašim, keď kapitán Marian Králik zahájil prípravu (brífing) na nasledovné sklesanie, priblíženie a pristátie na letisku Ruzyně v Prahe. Posádka prebrala všetky postupy prístrojového priblíženia podľa navigačnej príručky Jeppesen, všetkým bolo všetko jasné, tak sa mohlo zahájiť klesanie a približovací manéver. Všetci sa už tešili, že po únavnom dni od štartu v Košiciach, niekoľkých pristátí a štartov si doma v Prahe konečne vydýchnu. Vtom volá stewardka palubným telefónom z bufetu, ktorý je v Jaku-40 v zadnej časti trupu. Ozval sa kapitán Králik: „Čo sa deje?“ „Pán

kapitán, je tu jeden cestujúci, ktorý drží nejakú tašku s vyčnievajúcimi drôťkami a požaduje, aby sme nepristávali v Prahe, ale pokračovali do Nemeckej Spolkovej Republiky do Frankfurtu nad Mohanom. Sedí hneď za pilotnou kabínou a vyzerá dosť odhodlane.“ Marian Králik bol mladý, ale už dostatočne skúsený kapitán a začal premýšľať, ako sa zachovať. Cestujúci môže aj skolabovať, ale kapitán si musí zachovať chladnú hlavu a hľadať najvhodnejšie riešenie. V takýchto chvíľach sú v strese všetci. Posádka, únosca aj cestujúci. Tí ale až zistia, čo sa deje. Pretože Jak - 40 je malé dopravné lietadlo s 32 sedadlami, snaha o utajenie situácie je zjavne nemožná. Po krátkej porade v pilotnej kabíne sa kapitán Králik rozhodol vyslať za únoscom vyjednávať Frantu Šlechtu. Ty si dobrý hovorca, tak to s ním skús. Franto Šlechta otvoril dvere pilotnej kabíny, avšak v tej chvíli dostal ranu do tváre. Pán únosca keď videl ako sa otvárajú dvere pilotnej kabíny, sediac stále na svojom mieste, kopol do dverí spôsobom karate takou silou, že to Frantu Šlechtu vrhlo späť. Po chvíli váhania to skúsil znova, tento krát už veľmi opatrne. Únosca do dverí už nekopol, iba sa nervózne zahniezdil a začal hystericky vykrikovať: „Je mi všetko jedno, úplne jedno... leťte do Frankfurtu nad Mohanom. Počujete? Do Frankfurtu...“ Pritom mal na krku zavesenú aktovku, z ktorej trčali dva drôťky. Neustále za vyhrážal, že keď mu nevyhovejú,



tie drôťky spojí a vybuchne celé lietadlo. Franto Šlechta začal vyjednávať: „Všetko vám splníme, áno zavezieme vás do Frankfurtu, ale to je ďalšia hodina a pol letu a na to nemáme dosť paliva.“ „Mňa to nezaujíma, chcem, aby

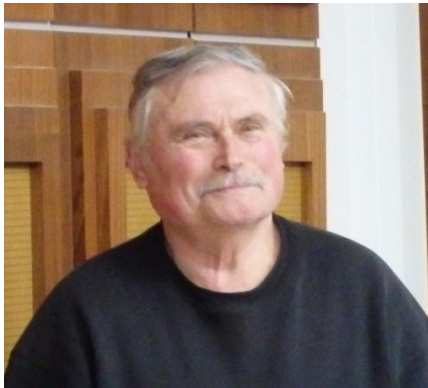
ste splnili moju požiadavku.“ Franto Šlechta sa snažil ukludniť situáciu a po malej pauze povedal, že ak neverí jemu, tak nech si to nechá vysvetliť od kapitána. Kapitán Marián Králik medzitým vyslal riadeniu letovej prevádzky a dispečingu ČSA správu o

situácii v lietadle. Franto Šlechta poodstúpil od úzkych dverí vstupu do pilotnej kabíny a nechal únoscu vstúpiť. Kapitán Marián Králik ho pomerne rýchlo presvedčil, že s tým množstvom paliva ktoré majú na palube, by nedoleteli ani po hranice s NSR a niekde by sa tak akurát zrútili bez paliva. Únosca sa nechal presvedčiť a dohodli sa, že dobre, nech teda pristanú v Prahe, doplnia palivo a potom odštartujú smerom na Frankfurt. Posádka s Jakom-40 bezpečne pristála na ruzynskom letisku. Pozemné zložky riadenia ho nechali prirodzene zarolovať na vzdialenejšiu odstavnú plochu, kde mimo dohľadu cestujúcej verejnosti mohlo prebiehať vyjednávanie, prípadne príprava na let do Frankfurtu. Medzitým sa na zemi pripravovali príslušníci ZNB (ľudovo esenbáci)- nejakí špecialisti. V tej dobe som sa nachádzal v budove posádok ČSA a bol som svedkom toho, ako jeden z úradníkov letového úseku hľadá niekoho, kto by mohol požičať príslušníkom bezpečnosti uniformu ČSA. My sme síce neboli informovaní čo sa deje, ale sme to tušili. Prečo by nejaká zásahová jednotka potrebovala uniformy ČSA. Uniformy sa podarilo zohnať a komando nastúpilo do auta, ktoré vozilo nás posádky do a z lietadla. V lietadle medzitým nastalo ďalšie kolo vyjednávania. Únosca stál v pilotnej kabíne medzi pilotmi a nervózne naliehal na kapitána, že tá cisterna akosi dlho nechodí, že nech sa ho nikto nesnaží obalamutiť, lebo tie drôtky naskutku spojí. Kapitán Králik ho ukludňoval a vysvetlil mu okolnosti meškania cisterny: „Najprv musia obslúžiť veľké lietadlá, ktoré sa chystajú na dlhé medzinárodné lety. Aj s našou posádkou to nie je také jednoduché, lebo my sme od rána v službe a teraz, keď je skoro večer, sa musíme nechať vystriedať inou posádkou. ČSA nemôže riskovať zahraničný let s unavenou posádkou, ktorá by mohla spôsobiť problémy vo vzdušnom priestore a ohroziť bezpečnosť letu. Navyše my nie sme plne kvalifikovaní pre medzinárodné lety, tak nás musí vymeniť riadne kvalifikovaná posádka.“ Samozrejme, že od kapitána Králika to bol bluf. Takže po natankovaní paliva príde posádka, ktorá odletí do Frankfurtu...

*Pokračování v Padáčku č. 38 - P. Priečinský*

## PŘEDSTAVUJEME NOVÉ ČLENY

Jak jistě většina z vás ví, tak jsme na naší VČS, která se konala dne 15. února 2020, přijali do našich řad 6 nových členů. V tomto čísle Padáčku vám tři z nich představíme.

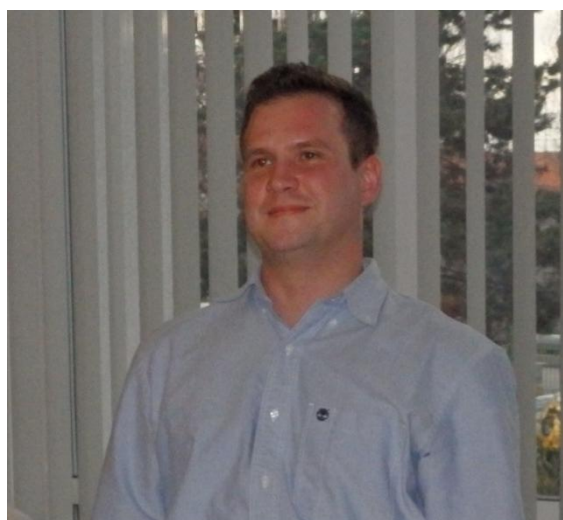


**Kolega Karel Kos**

**Povolávací rozkaz k VÚ 8280/31 Prostějov jsem obdržel v září 1970. A tak jsem ve svých 22 letech stál 1. 10. 1970 na nástupišti prostějovského nádraží, kde si mě a mnoho dalších vyzvedli starší kolegové. Po úvodních formalitách (odevzdání civilu, ostříhání, večeři) jsem vyfasoval vše potřebné a byl poslán ke**

**školní rotě a přiřazen k 5. četě. Moji velitelé byli: družstva - des. Tůma, čtyry - por. Gottfried, roty - mjr. Jurnikl, praporu - pplk. Opletal, pluku - plk. Mansfeld. Zařazen jsem byl na funkci pancéřovník. Mimo osobní zbraně SA vz. 58 jsem cvičil s pancéřovkou + 2 střely. S tímto vybavením jsem často, až na malé výjimky, opouštěl letadlo. Po pololetním přezkoušení jsem byl povýšen na svobodníka. Seskoky: po docela rychlých 4 seskocích jsme čekali na 5, abychom docílili III. třídy výsadkáře. Vytouženou třídu jsme měli na dosah při cvičení, kterého se mimo velitele roty zúčastnila i naše školní rota ve VVP Doupov. Seskoky byly ale zrušeny z nám neznámých důvodů. Mimo nás zde také cvičili motostřelci. Když jsme se konečně dočkali a čekali na vysazení (byla bouřka), udeřil blesk do OT. Jeden člen osádky byl zasažen od pasu dolů a po rychlé zdravotnické pomoci naším zdravotníkem přežil, další už tolik štěstí neměl. Pro poraněného přiletěl vrtulník, který přilétl těsně před naším vysazením z IL - 14. Mírné zdržení asi způsobilo, že jsme byli vysazeni se zpožděním a tak většina výsadku dopadla do lesa. Situaci zachránili naši zamaskovaní nevýsadkový, čekající na doskokové ploše. Po ukázce jsme běželi okolo stojící rakety (asi SS-20) kdy strážný po nás chtěl střílet. Zmiňuji to, protože podobná situace se naskytlá po roce v prostoru Libavá, kdy jsme v noci procházeli**

okolo sovětských dělostřelců při ostrých střelbách, ti nás pozdravili a tím to končilo. Po dokončení ŠDZ (září) jsem byl povýšen na desátníka a za odměnu mi bylo umožněno udělat si řidičský průkaz C. K 1. 10. 1971 jsem byl zařazen do funkce velitel čety. Velitel roty byl kpt. Fafílek, velitel praporu mjr. Hrbek, velitel pluku pplk. Juříček. Domů jsem se prvně podíval až na Silvestra 1971, další KVOPy následovaly poměrně často, hlavně v druhém roce. Stávali se i nepříjemné věci, kdy např. při praporním cvičení se voj. Miroslavu Mackovi neotevřel padák a cvičení bylo zrušeno. Rozloučení se konalo v posádce i v místě bydliště (tuším Litovel). V té době jsme skládali praktické důstojnické zkoušky, které jsem zvládl a k 1. 5. 72 a byl povýšen na podporučíka. Na závěr vojny se náš pluk rozrostl na brigádu, která měla tu čest se zúčastnit cvičení Štít 72. Skákat se mělo z AN 12 (provedli jsme 2 seskoky), ale při cvičení náš 1. prapor skákal z IL-14, doskoková plocha Sazená. Přítomna byla i zástava 22. brigády. Na závěr se přihodila ještě jedna smutná věc, kdy při mistrovství spřátelených armád v Bulharsku zahynula drtivá většina ASD + doprovod. Rozloučení u útvaru byla přítomna snad celá naše generalita (září 72). 26. 9. 1972 jsme byli propuštěni do zálohy.



#### **Kolega Jan Kubát ročník 1982**

Po vystudování gymnázia zahájil magisterské studium na Přírodovědecké fakultě UK Praha, v oboru zaměřeném na biologii a geografii. Při studiu sociální geografie i v rámci své závěrečné práce se věnoval problematice nelegální migrace cizinců do České republiky. Problematice migrace a integrace

cizinců se profesně věnuje dodnes ve Výzkumném ústavu práce a sociálních věcí, v. v. i., zejména výzkumům integrace cizinců v České republice, jejichž výstupy jsou v praxi využívány především Odborem azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR.



Mezi jeho koníčky patří zejména láska k přírodě a pobyt v ní, střelba, myslivost a skautské hnutí, jehož členem je od roku 1993. Vedl třináct let 10. chlapecký skautský oddíl Bílá Hora, jehož tradice se datuje od roku 1919. Při výchově svých svěřenců vždy kladl velký důraz také na výchovu k vlastenectví a osobní zodpovědnosti. Dále se zajímá o původní přírodní národy světa, zejména americké indiány, jejich kulturu, společnost a způsoby přežití v tvrdých přírodních podmínkách.

Ke KVVV Praha se dostal přes svoji manželku Ivanu Kubátovou, ale o historii výsadkových vojsk a armády se zajímá již od svých studentských let, kdy se také dlouhodobě věnoval bojovému umění Musado. K činnosti KVVV Praha by rád přispěl v rámci akcí, které jsou určeny pro mládež a také ve střeleckém oddílu.



**Kolegyně Ivana Kubátová, roz. Juříčková, ročník 1985**

Po absolvování gymnázia vystudovala nejprve bakalářský obor Procesní inženýrství, informatika a management na Fakultě chemicko-inženýrské Vysoké školy chemicko-technologické. Následně vystudovala magisterské studium oboru Systémová integrace procesů ve zdravotnictví na Fakultě biomedicínského inženýrství ČVUT v Praze. Svá studia zakončila doktorským titulem na oboru Biomedicínská a klinická technika, na stejné fakultě. Své první pracovní zkušenosti získala ve Fakultní nemocnici v Motole jako biomedicínský inženýr, kde měla na starost zdravotnickou techniku na odděleních ARO a integraci klinického informačního systému. Od té doby se dlouhodobě věnuje domácí umělé plicní ventilaci. Po dokončení doktorského studia zůstala na fakultě pracovat jako odborný asistent, kde vedla výzkumnou skupinu se zaměřením na hodnocení zdravotnických prostředků. Této problematice se věnovala i v mezinárodní organizaci Biomedicínského inženýrství. Taktéž přednášela na několika mezinárodních konferencích po celém světě a publikovala více než 20 odborných článků. Od roku 2014 nastoupila nejprve jako

externí spolupracovník do společnosti Porta Medica, s.r.o. zabývající se poradenstvím v oblasti zajištění komplexní technické a regulatorní podpory výrobců, distributorů a dalších osob zacházejících se zdravotnickými prostředky při vstupu na trh. V roce 2019 nastoupila do této společnosti na plný úvazek.

Mezi její velké koníčky patří hudba a sport. V současné době se nejvíce věnuje hře na saxofon, ať už individuálně, či v kvartetu a orchestrech. Dále hraje na piano, akordeon a flétny. Od svých 13 let se závodně věnuje softballu, kde několik let hrála nejvyšší českou ligu. V současné době se sportu stále aktivně věnuje. Od 12 let byla ve vodním skautském oddíle a následně v turistickém oddíle. Dnes je v této oblasti stále aktivní – je vedoucím a zdravotníkem oddílu pro děti od 10-15 let se zaměřením na hry a aktivity v přírodě. Asi největším koníčkem jsou však její dva psi – biglové, se kterými se věnuje mnoha psím sportům jako je canicross, nosework a agility.

Ke Klubu Vojenských výsadkových veteránů se dostala přes svého dědu – plk. Miloslava Juříčka, který ji před 3 lety poprvé přivedl do střeleckého oddílu KVVV Praha. Strílení ji začalo bavit, a tak si následně udělala zbrojní průkaz a věnuje se této aktivitě rekreačně dodnes. Už od dětských let ji zajímala dědova minulost související právě s výsadkovými vojsky. V roce 2015 si splnila sen a skočila, byť v tandemu s padákem na Novém Zélandu. Ráda by se v budoucnu více zapojila do střeleckých soutěží a také při některých akcích pořádaných KVVV Praha.

## **KDE NÁS NA INTERNETU NAJDETE**

Přestože většina členů klubu ví, kde nalezne fotografie a informace týkající se klubových aktivit, tak jistě stojí za to, vše připomenout, neboť opakování, je matka moudrosti.

Již od roku 2011 můžete na internetu najít soubor fotografií označený jako „paravet“. Jedná se o výběr fotografií pořízených členy našeho KVVV Praha na akcích, kterých se zúčastnili.

Fotky jsou zařazené do alb pojmenovaných podle akcí, kterých se týkají. Přestože se jedná o více než 5000 snímků v několika desítkách alb, tak je vše přehledné.

Tyto fotografie najdete na adrese [www.paravet.rajce.net](http://www.paravet.rajce.net). Tam se vám v souboru „paravet“ otevře stránka s uzamčenými, ale pojmenovanými alby.

Kliknete na ikonu zámku vybraného alba a otevře se stránka, která vás vyzve k zadání uživatelského jména a hesla:

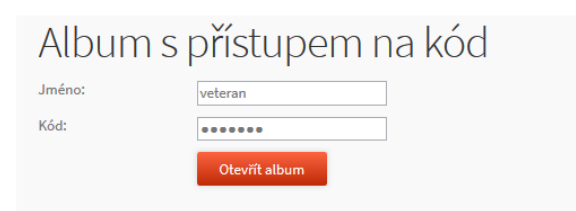
a/ vyplňte uživatelské jméno - veteran (psáno s krátkým a)

b/ vyplňte heslo - veteran (psáno s krátkým a)

c/ potvrďte OK

Otevře se vám stránka s minifotkami celého konkrétního alba. Kliknutím je možné vybírat jednotlivé fotografie, nebo postupovat na další, vracet se na předchozí, měnit jejich rozměry, řadit seznam alb podle abecedy nebo data, kdy byly pořízeny atd. Stejně postupujte, pokud si k prohlížení vyberete z dalších alb. Vybrané fotky si můžete stáhnout do svého počítače, vytisknout si je, ale také předat ke zpracování do fotoalba nebo fotoknihy.

Uživatelé sami však další fotky do souboru paravet zařazovat



nemohou, to je technicky umožněno pouze zřizovateli, který je vybírá podle kvality a tak, aby se neopakovaly stejné nebo velmi podobné záběry.



Pokud budete chtít do souboru zařadit některé vlastní snímky, obraťte se na zřizovatele, kterým je kolega Pavel BŘESKÝ, tel. č. 605 886 919.

Dalším a už poměrně známým počinem našeho klubu jsou webové stránky, které naleznete na adrese: [www.kvvvpraha.cz](http://www.kvvvpraha.cz). Stránky jsme vytvořili v březnu 2017 a jejich hlavním cílem bylo oslovení širokého spektra uživatelů internetu a prezentace našeho klubu, což se skutečně podařilo, jak vidíme z reakcí a počtu návštěv na těchto stránkách. Máme zde i bohatou fotogalerii, která je ovšem omezena

velikostí úložiště, takže v budoucnu budeme nuceni přikoupit větší úložiště a nebo promazat fotogalerii. Proto je také mnohem výhodnější prohlížení na „rajčeti“, kde je fotografií mnohem, mnohem více.

Novinkou v naší prezentaci je i profil na Facebooku, který byl založen dne 1. 12. 2019 a naleznete jej na této adrese:

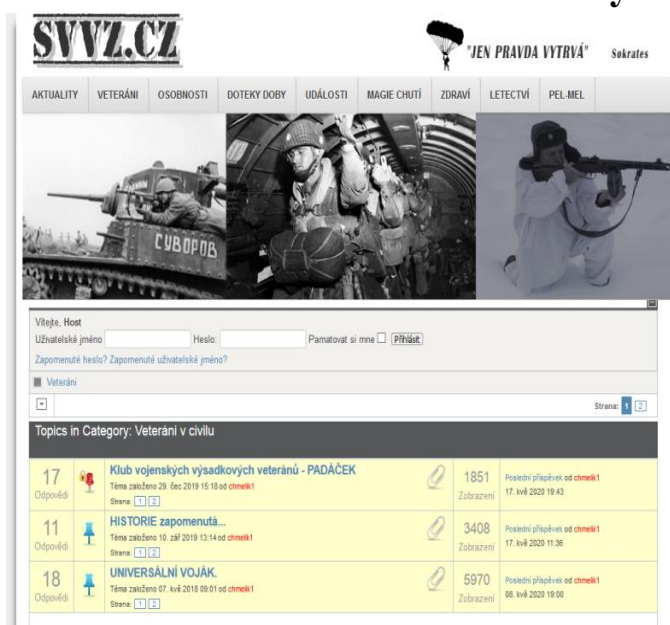
<https://www.facebook.com/vysadkovy.v.praha>

Hlavním důvodem založení

tohoto profilu bylo další zviditelnění našeho klubu, což se také podařilo a ke konci května 2020 jsme měli přes 400 „přátel“ a také se nám tímto zvýšila sledovanost na našich webových stránkách.

Další informace o naší činnosti také naleznete na stránkách: [www.svvz.cz](http://www.svvz.cz), v rubrice „veteráni“, kam také přispíváme články a máme samostatnou kolonku. Na tyto stránky jsme začali svými články přispívat koncem srpna 2019 a k začátku června 2020 máme téměř 2000 zobrazení.

*M. H.*



## PARAKOTOUL MIRKA MRÁČKA

"Parakotoul", kdo z vojenských výsadkářů neznal toto magické slovo. Zavzpomínejme si na mládí. K seskoku patřilo mít padák na zádech, umět vykročit bezkolizně z letadla, pokud to šlo mírně ovládat padák ve vzduchu a umět bezpečně přistát. To přistání

bylo důležité, při zranění byl výsadkář nepoužitelný pro bojový úkol a přítěž pro spolubojovníky. Na kulovitém našem padáku VJ1 s vysokou přistávací rychlostí se přistávalo zásadně na nohy. A to na zpevněné, usilovně spojené, aby kladly zranění co největší odpor. Většina zranění byla způsobena rozhozením nohou. Viz zranění při výsadku Anthropoid za II. světové války. Tím ale byl doskok poznamenaný vratkostí. To ovšem platí o normálním dopadu, ne při zachycení ve větvích stromů, nebo pádu do vody, nebo jako u výsadkáře, který při velkém výsadku "dne D" v Normandii, kterého při nepřesném vysazení osud zavěsil na věžičku kostela. A který si hrál před očima nepřítele na mrtvého a stejně mu to nebylo moc platné. Prudké setkání nohou se zemí při doskoku za různých výchylek celé postavy, zvláště při přízemním větru, se muselo při výcviku důsledně řešit. A k tomu byly "parakotouly". Rozuměly se jimi nácviky šroubovitého pohybu těla do jakési vždy pravé vývrtky počínající kotníkem přes pravé měkké stehno s vynecháním citlivého kolena a přes bok na pravé rameno. To nás do nekonečna nutili instruktoři nacvičovat, i když často při praktických seskocích se to úplně nepovedlo. Nácviky podvědomého chování se prováděly na louce, na žíněnce, na podlaze tělocvičny, v písku i na kamení. Často se cvičilo tak, že instruktor položil ruku na ramena a cvičenec musel okamžitě reagovat kotoulem. Používaly se i jednoduché aparáty. Na vysoké konstrukci bylo lano s hrazdičkou, cvičenec vylezl do různé výšky na schůdky a seskočil s hrazdičkou. Ta končila nízko nad zemí a donutila cvičence udělat kotoul. Složitějším aparátem byly tzv. "ptákořhy". V padákové vestě se skočilo asi z 5 metrové výšky, vesta byla upevněna na lanech a po jejich uvolnění se vesta spolu s cvičencem pojížděla šikmo prudce k zemi a zde se pád dokončil kotoulem v jakémkoliv materiálu. Existovala i jiná řešení. Při mé praxi byl nejzdařilejší seskok z balonu, kdy na přešovském letišti jsem se strefil doprostřed do vysoké hromady čerstvého voňavého sena-samozřejmě bez kotoulu. Při propagačním seskoku v Kolíně jedna z výsadkářek, dost tělesně fundovaných, skončila v hromadě vytěžené řepy. Překvapeně jsme na zemi koukali, jak jen s náznakem kotoulu dokázala rozhodit celou vysokou hromadu.

Skončilo se i ve vesnickém bahnitém rybníčku s husinci nebo se zavěšením na skále v lomu poblíž Prahy. S obtížným vyprošťováním. Při "bojovém" seskoku u slovenského Brezna, kdy brigáda překračovala průsmyk Čertovica, nás vysadili do náhodně nevypnutého vysokého dálkového vedení a po šťastném jeho překonání jsme dopadali do měkké rozorané půdy. Jak ta bez kotoulu příjemně voněla. Nejobvyklejší tvrdý nácvik kotoulu byl však do kamení. Parakotouly byly součástí našeho vojenského výsadkářského řemesla.

Myslím, že německé paraoddíly to měly složitější. Skákaly za II. světové války z JU52, ve směru letu z vlevo umístěnými malými otvory, takže letoun opouštěli velice rychle za sebou takovým kočičím skokem nízko s hlavou a rukama před sebou. Jako chrobáci. Padáky po otevření měli uchycené na vestě někde uprostřed zad a takto viseli až do přistání. To i přes jejich pozoruhodné kovové přilby je nutilo přistávat na zem pomocí rukou, hlavou napřed-takovým klasickým kotoulem po hlavě. A tak vzdávám hold našim "parakotoulům" i když je naši parašutisté-sportovci, díky novým padákům tak moc nepotřebovali. Klidně přistávají nohama na značky nebo přímo do běhu. Staří vojenští mazáci na ně jistě nezapomenou a o tom je toto připomenutí.

*pprap. Ing Miroslav Mráček*

## **BRNO – VELETRH IDET**

Na jaře loňského roku, tedy 2019, jsem využil nabídku kolegů z KVV Brno a navštívil jsem zbrojařský veletrh IDET na brněnském výstavišti. Jedná se o již tradiční mezinárodně uznávanou přehlídku zbraní a vojenské techniky, kde se prezentují přední i méně známé zbrojařské firmy. Kolegové z KVV Brno jsou natolik šikovní, že získali prostor k propagaci Klubu výsadkových veteránů na tak prestižní akci, jakou je IDET. Jejich expozice, stánek, se mezi ostatními vůbec neztratil. Vystaveny byly předměty provázející naše výsadkové vojsko od dob dávno minulých až k těm nedávno minulým. Připomenut byl i Anthropoid. Všechno bylo citlivě a přehledně uspořádané,

zasazené do souvislosti s kluby výsadkových veteránů. Prostě pěkné, důstojné, žádná „pout’ovka“.

Já jsem se snažil projít celý rozlehlý výstavní prostor a našel jsem ještě 2 výsadkové expozice. V jednom případě to byl výsadkový trenažér. Pánové pamětníci, pokud vám při zmínce o trenažéru nějak zavzpomínalo tělo od pasu dolů, zapomeňte! Dnes je všechno jinak. Firma, jejíž jméno jsem zapomněl, vystavovala zařízení, které se skládalo z trubkové konstrukce vysoké 2,5 možná 3 metry a „řídícího počítače“.



Cvičenec (zákazník) byl v klidu na zemi ustrojen do padákového postroje, byly mu nasazeny virtuální brýle a opatrně byl vytažen nohama kousek nad zem. Do brýlí mu potom byla pouštěna virtuální realita klesání na padáku, viděl terén pod sebou a řídil padák pomocí řídících šňůr jako ve skutečnosti. Počítač reagoval poctivě, a klidně by ho posadil někam do hnoje. My diváci jsme to, co viděl odvážný dobrovolník v brýlích, sledovali na monitoru. V těch brýlích to ale je určitě hodně realistické, protože při

přistání si ten pověšený hrdina málem zauzloval nohy, i když bezpečně visel půl metru nad zemí. Není trenažér jako trenažér.

Zastavil jsem se také u stánku firmy Mars Jevíčko, kde byly vystavovány zejména padákové postroje a obaly padáků. Ve zkratce: V současné době vojáci často vyžadují osobní padáky s nosností až 300 kg. Tomu je potřeba přizpůsobit velikost a konstrukci postrojů, obalů, umístění a zdvojování uvolňovačů atd. Zajímavá byla i videa z provozních zkoušek takových padáků.

**Pokusil jsem se poctivě projít celou výstavu a překvapilo mě, kolik firem vystavuje různé drony. Těch bylo k vidění opravdu hodně, asi to má opravdu budoucnost. A hodně mě překvapilo, jak veliká jsou všechna ta současná kolová a pásová zabíjedla. Bylo jich vystaveno několik, mimo jiné i tank Leopard (snad se nepletu) a to je opravdu obrovská hromada železa. Asi stárnu, ale fakt mě napadlo, jak dlouhý by byl třeba most postavený z takového množství kovu. To ale nic nemění na tom, že díky kolegům brňákům jsem viděl hodně ne úplně všedního, ale určitě zajímavého. zdroj obrázku: Roman Štengl, Skycentrum Příbram**

*Text: Pavel Břeský*

## **MUSELI JSME SE ROZLOUČIT**

**Dne 19. dubna 2020 nás opustil ve věku nedožitých 80 let kolega**

**Vladimír Duchoň**



**Vzpomínáme**

PADÁČEK – Občasník Klubu vojenských výsadkových veteránů Praha. Vychází 3x ročně (ke každé členské schůzi). Od čísla 31 rediguje Milan Krejza, e-mail: kvvvpraha@seznam.cz. Technické zpracování Pavel Břeský, e-mail: breskyp@volny.cz. Redakční uzávěrka 25.5. Neprošlo jazykovou úpravou. Další číslo vyjde v říjnu 2020. Uveřejněno na webové stránce: kvvvpraha.cz